

Wijziging van het ESM-verdrag is onnodig

Bogaert, S. v.d.;Borger, V.;Brinkhorst, L.J.;Cuyvers, A.;Eijsbouts, T.;Smits, R.

Het Financieele Dagblad, donderdag 12 juli 2012, 00:00

Vestert Borger, Laurens Jan Brinkhorst, Armin Cuyvers, Tom Eijsbouts, René Smits en Stefaan Van den Bogaert

Tijdens de laatste eurotop hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone besloten dat het permanente noodfonds (ESM) de mogelijkheid moet hebben direct banken te herkapitaliseren. Dit leidde vorige week donderdag tot een zeer hevig Kamerdebat.

Kamerlid Wilders beschuldigde premier Rutte van illegale praktijken. Rutte wilde nog geen standpunt innemen. Volgens hem moet de discussie eerst onder juristen worden gevoerd. Wij gaan graag op deze uitnodiging in.

Juridische discussies zijn doorgaans lastig. Toch ligt de zaak in dit geval vrij eenvoudig. Directe herkapitalisatie vergt geen wijziging van het ESM-verdrag.

De bepaling waar het om draait is artikel 12, lid 1, van het ESM-verdrag. Deze bepaling stelt dat het ESM financiële steun kan geven aan een ESM-lid. De leden van het ESM zijn de lidstaten van de eurozone.

Bij 'directe herkapitalisatie' wordt steun direct aan banken gegeven zonder tussenkomst van een ESM-lid. Volgens Kamerlid Wilders is directe herkapitalisatie daarom niet toegestaan. Dit is onjuist en wel om de volgende vijf redenen:

1. Het Hof van Justitie van de Europese Unie is in laatste instantie bevoegd om het verdrag te interpreteren. Het interpreteert een bepaling doorgaans in de context van de overige bepalingen van een verdrag. Artikel 12 moet dus worden gelezen in samenhang met de andere bepalingen van het ESM-verdrag.
2. Het doel van het ESM is steun te geven ten gunste van een ESM-lid om de financiële stabiliteit van de eurozone en haar lidstaten te waarborgen (artikel 3 van het ESM-verdrag). Het vereiste is dus dat steun ten gunste moet komen van een ESM-lid. Dit betekent niet dat steunverlening ook via tussenkomst van een ESM-lid moet plaatsvinden.
- 3 Steunverlening zonder tussenkomst van een ESM-lid is niet in strijd met het verdrag. Op dit moment kan namelijk al steun worden gegeven zonder tussenkomst van een ESM-lid. Het permanente noodfonds kan obligaties opkopen op de secundaire markt (artikel 18 van het ESM-verdrag). Bij interventies op de secundaire markt koopt het ESM obligaties van beleggers, zonder tussenkomst van een ESM-lid. Deze steun is echter wel ten gunste van een 'ESM-lid', aangezien de rentelast van een euroland kleiner wordt.
4. Het ESM heeft verschillende instrumenten om steun te geven. Op dit moment is directe herkapitalisatie geen instrument. De instrumenten van het ESM kunnen echter bij unanimitieit worden gewijzigd door de Raad van Gouverneurs. Dit zijn de ministers van financiën van de ESM-leden (art. 19 ESM-verdrag). Zij kunnen dus besluiten om directe herkapitalisatie aan het instrumentarium van het ESM toe te voegen.

5. De doelstelling van het ESM-verdrag is het waarborgen van de financiële stabiliteit van de eurozone en haar lidstaten. Directe herkapitalisatie draagt bij aan de verwezenlijking van dit doel. Op dit moment kan het ESM banken alleen indirect herkapitaliseren (artikel 15 ESM-verdrag).

De steunverlening verloopt dan via een ESM-lid. De schuldenlast van een ESM-lid neemt hierdoor toe, met als gevolg dat zijn rentelast stijgt. Bij directe herkapitalisatie wordt deze negatieve spiraal doorbroken. Steun drukt dan niet langer op de schuldpositie van individuele eurolanden. Dit draagt bij aan de stabiliteit van de eurozone.

In tegenstelling tot de mening van sommige juristen (zie Het Financieele Dagblad van 2 juli) is directe herkapitalisatie van banken mogelijk zonder wijziging van het ESM-verdrag. Het besluit om het permanente noodfonds dit instrument te geven, is echter aan de politiek.

De ministers van financiën in de eurozone kunnen dit besluit alleen bij unanimiteit nemen. Dit betekent dat ook het Nederlandse parlement erover kan beslissen.

Vestert Borger, Laurens Jan Brinkhorst, Armin Cuyvers, Tom Eijsbouts, René Smits en Stefaan Van den Bogaert zijn verbonden aan de Europa Instituten van de Universiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam.

Bron: http://fd.nl/Print/krant/Pagina/Opinie/728020-1207/wijziging-van-het-esm-verdrag-is-onnodig-bron_fd_krant